

Hélium

Az hélium egy nemesgáz, ami a periódusos rendszer második csoportjába, azaz a nemesgázok közé tartozik. Néhány fontos tulajdonsága:

Kémiai jelölése és rendszáma: He, rendszáma 2. Az egyetlen nemesgáz, amely számos más tulajdonsága miatt is különleges.

Szín és szag: Szagtalan, színtelen, így az emberi érzékszervekkel szinte észrevehetetlen.

Sűrűség: A levegőnél könnyebb, ezért használják léggömbök töltőanyagaként.

Olvadáspont és forráspont: Az olvadáspontja -272,2 Celsius fok, a forráspontja pedig -268,9 Celsius fok. Ez igen alacsony hőmérsékletet jelent, és hozzájárul a hélium használatához számos hideg alkalmazásban.

Hővezető képesség: Nagyon jó hővezető, ami miatt alkalmazzák a hidegen működő technológiákban, például a szupravezetők hűtésére.

Nem reakcióképes: Mivel nemesgáz, nem reagál más elemekkel, ami azt jelenti, hogy nem képez kémiai vegyületeket.

Stabil: Stabil állapotban lévén szinte az összes ismert körülmény között. Ez is hozzájárul ahhoz, hogy számos alkalmazási területen használják.

Fiziológiai hatások: Mivel nem reakcióképes, az emberi szervezetben nem vált ki kémiai reakciókat, így belégzése sem veszélyes, de üvegházhatású gázokhoz hasonlóan hozzájárul a légkör felmelegedéséhez.

A hélium rendkívüli tulajdonságai miatt számos ipari, tudományos és orvosi területen használják, például léggömbök töltőanyagaként, szuperkondenzátorokban, lézerekben és az orvostudományban is.

Léggömbök töltőanyaga: A hélium könnyebb a levegőnél, ezért léggömbök töltőanyagaként széles körben alkalmazzák. Ez a könnyedség lehetővé teszi, hogy a léggömbök emelkedjenek, így alkalmazzák szórakozásra, de akár tudományos kísérletekhez is, például légtornádó modellekben.

Szuperkondenzátorok: A héliumot használják szuperkondenzátorokban, melyek energia tárolására szolgálnak. A rendkívüli hővezető képessége miatt hűtőközegként alkalmazzák, hogy a rendszer hatékonyan működjön.

Szupervezetés: Alacsony hőmérsékleten a hélium szupervezetővé válik, amely lehetővé teszi az elektromos áramot vezetési veszteségek nélkül. Ilyen rendszereket használnak például a mágneses rezonancia képalkotók (MRI) hűtésére az egészségügyi területen.

Szupravezetők hűtése: A szupravezetők különleges hőmérsékleti körülmények között működnek, és a héliumot használják a szükséges alacsony hőmérséklet eléréséhez. Ez a technológia fontos a tudományos kutatásokban és a modern mágneses levitációs technológiákban.

Lézerek: A héliumot használják lézerrendszerekben, különösen a hélium-neon lézerekben, amelyek a látható tartományban sugároznak. Ezek a lézerek széles körben használatosak vizuális és tudományos alkalmazásokban.

Hűtőközeg űrkutatásban: A héliumot használják űrhajók és űreszközök hűtőközegként, mivel az űrben nincs közvetlen hőleadás a környezetbe, és a hélium segít megőrizni az eszközök alacsony hőmérsékletét.

Fúziós kutatás: A héliumot a termonukleáris fúziós kísérletekben is alkalmazzák, ahol a rendkívüli hideg hőmérséklet elősegíti az ilyen típusú nukleáris reakciókat.

A második legkönnyebb elem (csak hidrogén könnyebb), a hélium egy színtelen, szagtalan és íztelen gáz, amely $-268,9^{\circ}\text{C}$ -on (-452°F) folyadékká válik. A hélium forrás- és fagyáspontja alacsonyabb, mint bármely más ismert anyagé. A hélium az egyetlen olyan elem, amelyet normál légköri nyomáson nem lehet elegendő hűtéssel megszilárdítani;

Hélium és oxigén keverékét mesterséges légkörként használják a bűvároknak és a nyomás alatt dolgozóknak. A héliumot léggömbök és blimps töltésére használják.

Források: A hidrogén kivételével a hélium a világegyetem legelterjedtebb eleme. Ez egy fontos elem a proton-proton reakcióban és a szén ciklusban, amely a nap és a csillagok energiáját jelenti.

A héliumot földgázból nyerik ki. Valójában minden földgáz legalább héliummennyiségeket tartalmaz. A hidrogén héliumba történő fúziója a hidrogén-bomba energiájának forrása. A hélium a radioaktív anyagok szétesési terméke, ezért urán, radium és más elemek ércében található.

